

GESPREKSSTARTERS TEAM

Geef jij leiding? In een bedrijf van zo'n 25 medewerkers of minder? Of ben je preventiemedewerker?
Op zoek naar onderwerpen voor een goed gesprek over veiliger en gezonder werken? Of om je medewerkers te inspireren?

Kijk dan eens naar deze gespreksstarters!

Je kunt ze op allerlei manieren inzetten: in een 1 op 1-gesprek, tijdens de koffie of lunch, in een overleg, in de mails. Print er eens een uit en hang hem op de deur van het toilet. Gepland. Spontaan.

Misschien krijg je wel ideeën voor een eigen gespreksstarter voor een open en eerlijk gesprek over veiliger en gezonder werken. Of komt een van je medewerkers met een geweldige inspiratie!

Doe er je voordeel mee en laat zien dat je veiliger en gezonder werken belangrijk vindt. Niemand wil een ongeluk, toch?
Dus: Veilig op 1 - doen we samen. Veel plezier ermee.

Wanneer doen we het goed genoeg?

Veiliger en gezonder werken: vinden jullie dat we het goed genoeg doen?

Wat doen we echt goed?

Waar laten we het weleens liggen?

Wat kunnen we beter doen?

Wat ga jij (en ik) vandaag beter doen? Ik ga beter doen.

Van je fouten kun je leren, toch?

Iedereen doet weleens iets wat niet goed gaat. En waarvan je achteraf denkt: waarom heb ik dat nou toch zo gedaan? Ik wist toch dat het zo niet ging werken!

Vraag elkaar eens wie zijn verhaal wil delen.
En wat hij ervan geleerd heeft.

*TIP: begin als (gespreks)leider zelf als eerste.
Dan wordt het voor de rest makkelijker om ook hun verhaal te delen.*

Effe snel, of toch maar liever niet?

Enig idee wat olifantenpaadjes zijn?

*[Antwoord: paadjes die olifanten en andere dieren maken om de bocht af te snijden.
Dat is sneller. In het werk is 'effe snel' niet altijd veilig.]*

Welke olifantenpaadjes ken jij in ons bedrijf of neem je zelf weleens?
Op een schaal van 1 op 10: hoe veilig en gezond is dat?

Wat is onze Risico TOP 5?

Er zijn altijd risico's.

Welk risico vind jij in jouw/ons werk het grootst?

*TIP: kijk eens in de arbocatalogus voor jouw sector.
Daar staan heel praktische tips in. Kijk op www.agroarbo.nl*

Vier je successen! Waarom ging iets GOED?

Welke lastige klus hebben we de afgelopen tijd
echt heel veilig en gezond geklaard?

Waarom was dat een succes?

De macht der gewoonte veranderen

Oude liefde roest niet. Oude gewoontes ook niet. Die zijn hardnekkig. Nieuwe gewoontes aanleren kost tijd, aandacht en een hoop aanmoediging.

Welke oude, onveilige of ongezonde gewoontes wil jij afleren?
Hoe kunnen wij, als jouw collega's, daarbij helpen?

iets nieuws onder de zon?

Wat doen wij om nieuwe werkzaamheden, nieuwe machines,
nieuwe materialen en nieuwe werkplekken te introduceren?

Zijn we daar goed genoeg in?
Ook als het gaat om onze veiligheid en gezondheid?

Of kan het beter?
Hoe kan het beter?

Een goede voorbereiding is het halve werk.

Je komt op je werkplek aan, maar hebt niet de juiste spullen bij je.

Wat doe je dan? Stel je de klus uit?

Ga je de spullen alsnog halen?

Ook als het veel tijd kost?

Of denk je: als het niet kan zoals het moet,
moet het maar zoals het kan?

Jong geleerd is oud gedaan.

*We werken weleens met stagiaires en jongeren.
Die weten nog niet alles en lopen dus grotere risico's.*

Hoe kunnen we hen beter begeleiden?
Wat moeten ze absoluut weten?

Wat kunnen we doen om te zorgen dat ze 's avonds gezond en wel thuis komen?

Maar ook: wat kunnen we leren van hun frisse blik?

Eén foto vertelt meer dan duizend woorden.

Vraag iedereen eens om op een dag een paar foto's te maken.
Of een week lang één foto per dag per medewerker.

1. Foto's van veilig en gezond werk en van spullen of situaties die veilig en gezonder werken mogelijk maken.
2. Foto's van werkzaamheden, spullen of situaties die veiliger en gezonder kunnen.

Print ze uit. Of maak er een diavoorstelling van op de computer.

Vraag aan iedereen er iets over te zeggen. Kijk waar overeenkomsten zitten, en verschillen. Welke ideeën hebben jullie om het (nog) beter te gaan doen?
Hoe ga je dat aanpakken?

Leren van elkaar: hoe doe jij je werk?

Spreek eens een week af waarin je (alleen of met zijn tweeën) kijkt hoe je collega zijn werk doet. Maak eventueel wat foto's.

Spreek uit naar elkaar: iedereen doet zijn best, niemand wil een ongeluk of ziek worden. We kunnen het alleen maar beter gaan doen.
Vertel de ander daarna wat goed ging en wat beter kon.

Kom aan het einde van de week bij elkaar en vraag aan iedereen wat ze ervan opgestoken hebben.

Zijn er nog ideeën over wat we beter kunnen doen?

Doe eens net of je nieuw bent...

Ze zeggen weleens: wil je ergens goed in worden, ga er dan les in geven.

Doe een instructie of toolbox eens anders: pak er een stuk gereedschap bij, ga bij een machine staan, of laat een foto zien van risicovolle werkzaamheden en vraag je medewerkers om net te doen of jij nieuw bent.

Wat moeten ze jou dan vertellen over veilig en gezond werken?

TIP 1: houd de instructie of veilig werkmethode bij de hand. Zo kun je het bij twijfel gelijk uitzoeken. TIP 2: kijk eens in de arbocatalogus wat voor tips er daar staan (www.agroarbo.nl)!

Veilig op 1?

*Wat bedoelen ze daarmee?
Moet veiligheid altijd op de eerste plaats staan? Kan dat wel?*

Op welke plaats staat veiligheid voor jou?

En in ons bedrijf? En waarom geef je het die plaats?
Vinden we dat goed genoeg?

En als het een keer flink misgaat. Denken we er dan nog zo over?

Veiliger werken op de openbare weg

We werken regelmatig op de openbare weg. Zelfs als we de werkplek volgens het boekje afzetten, zijn er mensen die zich daar niets van aantrekken. Ook verkeersregelaars worden genegeerd of krijgen van alles naar hun hoofd. Best irritant. En gevaarlijk!

Hoe gaan we daarmee om?
Kunnen we dat nog beter regelen?

Waarom vind jij veilig en gezond werken belangrijk?

*Iedereen wil veilig en gezond thuiskomen. Je gaat er vaak pas echt op letten
als je iets ernstigs hebt meegemaakt of gezien.
We hebben bijna allemaal wel zo'n ervaring.*

Vertel elkaar er eens over. Wat heeft het jou gedaan en geleerd?
Wil iemand niet praten? Prima. Soms is iets (nog) te groot om te vertellen.
Kunnen jouw medewerkers altijd bij jou aankloppen
om ergens over te praten?

TIP: begin als gespreksleider als eerste.

Je kunt niet alles tegelijk verbeteren. Hoe kies je?

*Net als een huishouden, heeft een bedrijf een portemonnee.
Meestal zijn er te veel wensen voor de hoeveelheid geld
die je kunt uitgeven.*

Zet met elkaar eens op een rij wat jullie nodig hebben om veiliger en gezonder te werken: veiligere gereedschappen en machines, betere persoonlijke beschermingsmiddelen, minder gevaarlijke stoffen, betere middelen om veilig op hoogte te werken, ...

Wat is jullie top drie? En hoe kunnen jullie dat gaan regelen?
Wat moet je daar nog voor uitzoeken? Wie wil meehelpen?

Leren van dingen die mis gaan: waar ben jij deze week goed mee weggekomen?

Bijna iedere dag gaat er wel eens iets mis of bijna mis. Vraag je mensen om dat altijd door te geven. Want dan kun je er samen van leren.

Sta er aan het eind van de week eens bij stil, zonder dat het gaat over goed en fout. Want niemand wil een ongeluk en alles honderd procent bewust en goed doen bestaat niet. We doen allemaal wel eens iets dat niet gaat zoals we willen.

Vraag elkaar: waar ben jij goed mee weggekomen deze week? En wat heb je ervan geleerd? Wordt erom gelachen? Humor kan heerlijk zijn, uitlachen is een ander verhaal. Zorg ervoor dat iedereen zich veilig voelt om zijn of haar verhaal te vertellen. Geef daarbij zelf het goede voorbeeld.

Praten met mensen die een andere taal spreken

*Werken jullie met mensen die de taal niet of niet goed machtig zijn? Goed communiceren is altijd een uitdaging, maar dan nog meer!
Voor iedereen. Heb het er samen eens over.*

Een paar tips: Heb geduld en toon respect; dan begrijp je elkaar beter. Ga eens met je medewerkers zitten, en schrijf met elkaar Nederlandse vakwoorden op van werkzaamheden die jullie vaak doen en spullen die jullie vaak gebruiken. Vertaal ze of laat ze vertalen. Plak stickers op veelgebruikte spullen met de namen in verschillende talen, óók het Nederlands. Begrijpt de ander jou niet? Gebruik andere, eenvoudige woorden. Gebruik (digitale) woordenboeken. Plaatjes en 'stomme' films werken beter. Technische woorden vertalen? Kijk eens op de begrippenlijst VCA die maar liefst in 18 talen beschikbaar is! Welke tip zien jullie zitten? Hoe gaan jullie het doen?

Als het toch mis gaat...

Soms gaat het mis. Heel erg mis. En dan moet je in actie komen.

Veel mensen gaan meteen, zonder nadenken, redden of blussen. Elk jaar overlijden er daardoor mensen. Bijvoorbeeld in mestsilo's of ULO koelcellen. Zorg daarom dat je je BHV op orde hebt. En regelmatig een training is zo gek nog niet. Ga met elkaar iedere maand naar een andere risicovolle werkplek toe. Zo'n plek waar voorzorgsmaatregelen nemen en 'eigen veiligheid eerst' van levenbelang zijn. Vraag je medewerkers welke voorzorgsmaatregelen dat ook alweer zijn. Vul aan of verbeter als dat nodig is. Vraag ook: wat doe je als het fout gaat? En wat doe je absoluut niet? Maak hier regelmatig tijd voor. Juist als je er geen tijd voor hebt. Want juist dan neemt het risico op verkeerd handelen toe. Want sommige situaties wil je echt niet meemaken.

Veilig voor andere mensen: bezoekers en kinderen

Werken jij en je mensen op plekken waar bezoekers rondlopen of misschien wel kinderen? Vaak zijn zij zich niet of onvoldoende bewust van de gevaren.

Een flinke uitdaging. En misschien wel je ergste nachtmerrie als het een keer fout gaat. Hoe zorgen jullie er samen voor dat de kans op een (ernstig) ongeval zo klein mogelijk wordt? Wat kun je vóór je erheen gaat al te weten komen? Welke afspraken kun je maken met de beheerder van de plek? En kun je vooraf al bespreken wie wat doet als blijkt dat het niet veilig (genoeg) is?

Ga eens met je medewerkers in gesprek over de ideeën die zij hierover hebben.
Wat gaan jullie doen?

Altijd mooi weer?

Lekker werken in de buitenlucht. Soms betekent dat ook dat je doorwerkt, weer of geen weer. Of dat je extra lange dagen maakt om de oogst binnen te halen of de klus af te maken vóór het weer omslaat. Dat doe je gewoon, toch? Want het hoort erbij.

Maar waar ligt voor jou de grens tussen doorwerken en stoppen?
En hoe is dat voor je medewerkers? Weten jullie dat van elkaar?

Wie beslist er uiteindelijk?
Wat doen jullie om ook onder hoge tijdsdruk toch zo veilig
en gezond mogelijk te werken?

Alleen werken

*We werken regelmatig alleen. En ook dan wil je 's avonds gezond thuiskomen.
Oók als je voor een grote uitdaging komt te staan.*

Wat voor uitdagingen zouden dat kunnen zijn? Denk je wel eens: 'Als dat maar goed gaat?' Of: 'Oef, daar kwam ik goed mee weg'? Hoe kunnen we vooraf goed inschatten of een klus met minimaal twee mensen gedaan moet worden? Waar moeten we dan op letten? Wat spreken we af als blijkt dat we het niet goed hebben ingeschat, of als de omstandigheden (ineens) anders blijken te zijn? Stoppen we dan? Wachten we op hulp? Wie beslist dat? Jij, of wij samen? En wie voert het overleg met een eventuele opdrachtgever, als die het er niet mee eens is?

Veilig werken doen we samen.

Persoonlijke beschermingsmiddelen - Hoe hou je ze schoon en goed?

Pak de persoonlijke beschermingsmiddelen er eens bij en vraag aan je medewerkers wat ze weten over het onderhoud en over het vervangen ervan.

Ben je hier zelf niet goed in thuis? Kijk eens op de gebruiksaanwijzing of vraag het je leverancier. Tegenwoordig zijn er ook steeds meer korte filmpjes over.

Julie preventieadviseur kan jullie hier meer over vertellen.
En praat gelijk ook eens over hoe je ze goed gebruikt.

Veiligheid: jouw zorg, de mijne of van ons allemaal?

Taakverdelingen zijn meestal best helder. De een doet dit, de ander dat en samen maken jullie er iets moois van. En als het niet meer goed werkt, dan worden er nieuwe afspraken gemaakt.

Hoe doen jullie dat met jullie veiligheidstaken? Welke taken zijn er in het bedrijf? Waar werkt iedereen een stukje aan mee om er voor te zorgen dat iedereen gezond en wel weer naar huis kan? Zet met elkaar eens op een rij welke veiligheidstaken er zijn. En wie wat doet. Loopt dat lekker? Doe jullie dingen dubbel? Of misschien niet? Welke taken zijn een persoonlijke verantwoordelijkheid en welke draag je samen? Neem jij je verantwoordelijkheid ook? Vinden jullie dat het beter kan? Maak dan een paar heel duidelijke afspraken met elkaar.

TIP: spreek bijvoorbeeld af dat iedereen elkaar mag aanspreken als de ander iets onveilig of ongezond doet. En dat die ander dan 'dank je wel' zegt. Omdat je collega zorg voor je heeft.

Deze gespreksstarters zijn opgesteld in samenwerking met Annemarie Timmermans (Camina)

Stigas

085 – 0440700, optie 1

info@stigas.nl

veiligop1.nl

De project is mede
mogelijk gemaakt
door het Europees
Landbouw Fonds voor
de Landbouw en
Ruralisatie

Duurzaam werken in de
agrarische en groene sector